Held over Question

Payment of Compensation for Lands acquired for construction of Tintini-Deodurg Road

548. Sri SADASHIVAPPA PATIL (Deodurg).-

Will the Minister for Revenue be pleased to state: ___

- (a) whether it has come to the notice of the Government that the farmeres of Deodurg Taluk are put to inconvenience for want of sanction of land compensation towards their land acquired for the construction of Tintini-Deodurg Road;
  - (b) the action taken regarding payment of compensation?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue) .-

- (a) No.
- (b) The Deputy Commissioner, Raichur, will be directed to expedite the matter,

Notice of adjournment motion re: Retrenchment of Local Candidates,

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಈ ದಿನ ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ನೂಚನೆಯನ್ನು <u>ತಮಗೆ ಕಳುಹಿನಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ನರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥ ಸುಮಾರು</u> 5 ಸಾವಿರದಿಂದ 7 ಸಾವಿರ ಸ್ಥಳೀಯ ನ್ ಕರಠಿಗೆ ಅದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ ಈ ಗಾಗಲೇ ಈ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ 4 ವರ್ಷದಿಂದ 6 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ರೋಕರ್ ಕಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿ ಸ್ವಾರೆ. ಲೋಕರ್ ಕಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಬಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿ ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹೆದರಿಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 11-4-1966 ರಂದು ಅಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿ^{ಹಲ}ಂಗಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ರೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ನ್ನು ಖಾಯಂ ಅಗಿ ಕೆಲನವಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊ*ು*ೃ ತ್ತೇವೆ, ಅವರನ್ನು ಕೆಲನದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 11-4-1966 ರವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥ ರೋಕ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಳಿನಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಆ ಸೌಕರರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅನೇಕ ನೌಕರರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಮಧ್ಯ ನೀರಿನಲ್ಲ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಏನಿದೆ ಇಮ ಅತಿ ಜರೂರಾದುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜಾಕ ವಿಷಮುವೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡೆ ಬೇಕಾದ ನಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತಗೆದು ಹಾಕಿದ ಕೆ ಅವರ ಸಂನಾರಗಳವರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಬೀದಿಯಪಾಲಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವ್ಯಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ)...ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಏನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿಸುನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹೌದು ಮತ್ತು ಅದು 6....7 ಸಾವಿರ ಜನ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ 1st April 1969 117

ನೌಕರರಿಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೂ ಆಗಿವೆ. ಮೊನೈತಾನೆ ಅವರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲೇ ಹಾಸು ಹೋಯುತು. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಆ ನೌಕರರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರಲ್ಲ ಅನೇಕರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಗಳಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿನುವು ದೆರದರೇನು? ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ದವವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮರ್ರ್ಸೇಶ್ವರಂ).—ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ಎಚಾರ ಅತ್ಯಂತ ಜರೂರಾದಬ್ದೊ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳದ್ದೂ ಅಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಈ ದಿವಳ ತೆಗೆಯಲೇ ಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಒತ್ತಡ ಕ್ಯಾಗಿ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನವ್ಗಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಇವರನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ತಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ ಭೀಕರ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲ ಅನೇಕರು 5-6 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ನು ಕೆಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಒಂದೆರೆಡು ವರ್ಷಗಳವರೂ ಇರಬಹದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆ ಅಜೆಂಡಾ ದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಡ್ಜೆ ರ್ನ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ನಭೆುಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹಿಂದೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಹೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಇದೊಂದು ಅತಿ ಜರೂರಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇವರನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಸರ್ವೀನಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿನಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ನಾನು ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಕಪ್ಪುಬಾವುಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಯೋಗ ಕೂಡ ಬಂದಿವ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ) —ಹೊಸ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ಪಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಇದು ಬಹಳ ಜರೂರು ವಿಷಯ. ಯಾರೋ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ 4–5 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಜನರು ಕೊನೆಗೆ ಫಾಲಡಾರ್ ಕುಡಿದು ಸಾಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I have heard the hon, members. This question of local candidates is a very old one. This subject had figured in this House at the time of questions and answers on several occasions. The reaction of the Government has also been stated on more than one occasion. A similar motion was given notice of by hon. Member Sri Vatal Nagaraj and for the same reasons I disallowed it on 23rd March 1969. Nothing new has happened. If any matter is to be raised under rule 50 it must be a matter of urgent public importance. There is neither importance nor any urgency involved in the matter now raised. It is a continuing affair and therefore, I very much regret, I cannot permit it. I refuse my consent.

ಶ್ರೀ ಹಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಹ್.—ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲನ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಿಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿಸ್ಥಾರೆ. ಅವರು ಬಸಳ ತೊಂದರೆಪಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಅಂದರೆ ಆ 6 ನಾವಿ ಸ ಜನರನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER. -I have refused my consent.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಷಯ ವ ಮೇಲೆ ಮಾತನ್ಯಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಜೊುಬ).—ತಾವು ಹೇಳಿಸ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ರೀಕ್ ನಿಡರ್ ಮಾಡಸೇಕು. ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯ. ನಾನು ಒಂದು ಅಡ್ಜ್ ರ್ನ್ ಪೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ನನ್ನನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೋಕರ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡ್ ಟ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ರೀ–ಕನ್ ಸಿಡರ್ ಮಾಡ ಸೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have given my ruling. I am sorry, I cannot reconsider it. Next item, calling attention notice by hon. Member Sri M. Nagappa.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ಟಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ಡ್ಡನೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿ ಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member can give a notice and I shall consider. I am not permitting him now. There is no scope for such things.

Sri M. S. KRISHNAN.—I would like you to let me know why the adjournment motion has not been allowed?

Mr. SPEAKER.—I have already given the reasons. There should be some discipline. I am not allowing it. I now call upon hon. Member Sri M. Nagappa.

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance re: Fire Accident in Raichur Town

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಯಚೂರು ನಗರದಲ್ಲ 1969 ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚಿ 14ನೇ ತಾರೀಯ ರಾತ್ರಿ ಕೋ-ಅಪರೆಟೀವ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ ನಂಭವಿಸಿವೆ. ಆ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಫೈರ್ ಬ್ರಗೇಡ್ನವರು ತಕ್ಷಣ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನಂದಿನುವ ಕೆಲಸ್ನನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನ ಸಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

Sri MANIK RAO PATIL (Deputy Minister for Home).—Sir, it is reported that on the night of 14th March 1969 a fire broke out in the premises of the Raichur District Co-operative Printing Press. The fire call message was received at the Raichur Fire Station at 21.30 hrs. and